

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Oszályozás

385.85

Szerző:

Cím: *A B. V. V. V. megváltása.*Forrás: *Népszava*

Bp.

1914 XI. 24.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

1914

Személy

Helyszám

A B. V. V. V. megváltása

*

Elérkezett a szerződés fölmondásának ideje

A *Népszava* olvasói ismerik a Budapesti Villamos Városi Vasut ügyét. A főváros 1911-ben megvásárolta a vállalat részvényeinek többségét majdnem 30 millió koronáért azzal a megokolással, hogy így a vállalatnál döntő befolyásra tesz szert és ily módon tetszése szerint — illetőleg a főváros lakosságának érdeke szerint — fogja átalakítani a főváros közuti közlekedését.

Minekünk súlyos aggodalmaink voltak a terv ellen. Drágálottuk a vételárat. Főképpen pedig azt hoztuk föl a vétel ellen, hogy a főváros — a szerződés értelmében — 1917. évi január 1-én *egy fillér befektetés nélkül* tulajdonába veheti az egész üzemet, addig tehát tessék előkészíteni a reformokat, mi pedig — akik legtöbbször szenvedünk a közlekedési nyomoruságtól — szívesen elvárunk a reformokra 1917. újév napjáig.

A vásárt mégis megkötötték. Eredményei ezek lettek:

a) a részvényeket a város tulfizette és azoknak ára (már jóval a háboru előtt!) annyira leszállott, hogy a főváros vesztesége árfolyamokban és kamatokban körülbelül 8 millió koronánál többre rugott;

b) a B. V. V. V. segítségével a főváros közlekedésére befolyást gyakorolni nem tudtak (vagy nem akartak?), úgy, hogy a közlekedés sem jobb, sem olcsóbb nem lett, sőt éppen ez év elején ez a vállalat föl akarta emelni a szállítási díjakat, amit csak a munkásság erélyes akciója akadályozott meg.

c) A vállalatnál most sem a főváros az ur; ellenkezőleg, ott tovább is a Hűvösök parancsolnak, akik az alkalmazott munkásokat — silány fizetés mellett — még a szolgálaton kívül is terrorizálják egyéni szabadságukban, ami kétségbevonhatatlanul

nul bebizonyult az idei tavaszon és ami egy *községi* (?) üzemnél türethetetlen állapotot.

Ilyen körülmények között mindenkinek, aki a *közérdeket* szolgálja, arra kell törekednie, hogy a B. V. V. V. végképpen és egészen a főváros tulajdonába és kezelésébe jusson. Erre pedig *most elérkezett az alkalom*. Ugyanis a főváros 1917. január elsején *egy fillér befektetés nélkül* (a folyó jövedelmekből való törlesztés elve alapján) tulajdonába veheti az egész üzemet, ha 1915. január elsejéig fölmondja a részvénytársaságnak a szerződést.

Tehát itt van a fölmondás ideje és azt *nem szabad elszalasztani!* A fővárosnak számtalan érdeke követeli a fölmondást és az üzemet *községi* kezelésbe vételét. A legelső érdek az, hogy a főváros a *korlátlan* tulajdonában levő üzem segítségével (pláne, ha jobb idők bekövetkeztével az autobuszközlekedést is megcsinálja) valóban új alapokra fektetheti egész közuti közlekedésünket és ennek segítségével a lakásnyomoruságot is enyhítheti. Együttal pedig a főváros okos takarékossgal (például a százezrekbe kerülő részvénytár-

szasági igazgatóság megszüntetésével és a különféle szükségleteknek a közszállítási szabályok szerint való beszerzésével) olyan megtakarításokat érhet el, hogy az alkalmazottaknak a mostaninál sokkal emberibb és egy nagyváros kormányzatához méltóbb megélhetést biztosíthat.

De nagyon fontos a *penzügyi szempont* is. Bizonyos, hogy a főváros várható fejlődése a vállalat vonalainak jövedelmezőségét már a legközelebbi jövőben rohamosan emelni fogja. Ha ezenkívül a főváros új jövedelmező vonalakat épített, ami csak tőle függ, akkor az üzem aranybányává fog fejlődni. És ugyan miért engedjük át ezt a jövedelmet a magánrészvényeseknek, amikor oly égető szüksége van rá a fővárosnak! ? Hiszen a háboru után a főváros is kénytelen lesz új jövedelmi forrásokat keresni, ami sok nehézséggel fog járni; nos, itt kínálkozik egy új jövedelmi forrás, amely bizonyára *be fogja hozni a részvényvásár révén támadt veszteséget is.*

És végül szent igaz az is, amit dr. Bárczy István polgármester a gázüzem megváltá-

sát megelőzőt vita során **mondott: a városi kormányzat tisztasága érdekében is kívánatos, hogy a közüzemekből kiküszöböltsék a magánvállalkozás, mert ezek a hatalmas magánvállalatok sokféle érdekeltségükkel ráfeküsznek a közigazgatásra.**

A közérdek mindenképen a B. V. V. V. lehető leggyorsabb kommunizálását — tehát az 1915. január elsejéig való fölmondást — követeli. A mostani állapot föntartását csak a Hűvösök és rokonaik megérdektársaik érdeke kívánja, mert az ő szerződésük úgy szól, hogy elnökigazgatói, illetőleg vezérigazgatói állásuk a részvénytársaság főnnállásáig tart. Ha tehát az üzemi részvénytársasági formája megszűnik, akkor megszűnik a Hűvösök villamos királysága és elsorvad még egy esomó kövér magánérdek, amely az ő uralmukkal van összenőve.

Mi tehát biztosra vesszük, hogy a főváros *haladéktalanul* élni fog a fölmondás jogával. A polgármester — mint az autobusz-kérdésben is bizonyította — föltétlen hiva a Közuti közlekedés kommunizálásá-

nak. És Vázsonyi Vilmos, aki a polgármester mellett a legtöbb befolyással van a községi kormányzatra, határozott, rendületlen hiva a B. V. V. V. *halaszthatatlan* közsegésítésének. Kitűnik ez, egyebek között, „Az Est“ ez évi január hó 13-iki számában megjelent következő nyilatkozatából is:

...változtatlanul meg kell maradnia a megváltás időpontjának és változtatlanul a háramlás időpontjának is...

...A Városi Villamos Vasutat teljesen városivá kell tenni, hogy abban senkivel se osztozkodjunk...

Semmi kétség nem lehet tehát az iránt, hogy a fővárosi kormányzat ebben az ügyben meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket, úgy hogy ujévig megtörténhessék a fölmondás. Igaz, hogy sok égetően sürgős ügyel van most elfoglalva; de *ez* az ügy is nagyon fontos és nagyon sürgős, mert a mostani nyílt sebek orvoslása mellett a jövődjé jólét biztosításáról sem feledkezhetik meg a fővárosi kormányzat és mi hisszük, hogy nem is fog megfélekedezni.